

Konci knjige nahajamo dva imenika in sicer 1.) imenik oseb in krajev in 2.) imenik rečij. V prvem imeniku nahajamo imena različnih plemenitih rodbin in krajev po abecednem redu s številkami dotičnih registov, kateri poročajo o njih. Drugi imenik pa opozarja na raznovrstne kulturnozgodovinske podatke v naštetih registih. Gotovo bode olajševal ta razločni pregled zgodovinarju in lajiku zavedanje in iskanje potrebnih registov; s tem imenikom je knjiga šele postala prav rabljiva. Sestavljanje pregleda zahteva izvanredno marljivost in ljubezen do predmeta. Vzemimo, da se kdo zanima za davščine, denar, pravne razmere, vojaške zadeve itd. v tej dobi, brž najde v pregledu sestavljeno vse, kar pripovedujejo viri iz te dobe o dotičnem predmetu. Na ta način lahko najdemo vse, kar nam posamezni registi poročajo o kakem predmetu.

Domači zgodovini in nje prihodnjim pragmatičnim spisovateljem je »Matica Slovenska« prav močno ustregla z izdajo »doneskov«, knjigi se pa pozna, da jo je sestavil spreten in vesten zgodovinar.

Fr. Orožen.

Audiatur et altera pars! Kajti več očij več vidi. Zato damo prostor za onim hvalilnim oznanilom takoj drugi oceni, ki smo jo tudi prejeli od strokovnjaške strani, ki pa zavzema proti »Doneskom« malce drugačno stališče. — Prijatelj-strokovnjak nam piše:

»Tako na prvih straneh Kosovih »doneskov« smo zapazili nekatere stvari, s katerimi se ne strinjamo, in katere tu navajamo.

V pristopu pripoveduje g. pisatelj na VI. strani, da je bil leta 1888. politički mučenik. Stvar sploh ne sodi semkaj in je toliko bolj čudna, ker se je znal g. dr. Kos vedno prilagoditi politički strnji, vsaj kolikor poznamo njegovo učiteljsko karijero v Ljubljani.

Številke registov zavzemajo toliko prostora, da bi se bilo precej prostora (okoli 30 strani) prihranilo, ako bi se bile pristavile pred vsaki regist, namesto nad njim.

Ker prvih deset registov nima z Loko prav nič opraviti, bi se bili objavili lahko, kakor drugi slični, kje drugje, n. pr. v »Izvestjih muzejskega društva.«

Mnogo stvari se ponavlja. N. pr. »Sigmund von der Durr, kranjski vicedom« se ponavlja v treh registih. »A. von Lamberg iz Črnelega (Rotenpüchel) deželni upravitelj kranjski«, se ponavlja štirikrat zapored, vedno tudi z razlago, da je Črnelo = Rotenpüchel. »Lenart pl. Sigersdorff, žitničar loškega gospostva«, se ponavlja osemnajstkrat, pristavek »zu Grosswinklhorn« pa sedemkrat.

»Oberstein« (str. 8.) se ni imenoval nikdar Karnek; to pomoto je že Valvazor popravil. »Kraljevski svetovalec« (ibid.) ni cesarski svetovalec. »Zue Egkh« ni kranjsko »Brdo«, (str. 9.) in se ne sme tako sloveniti. »Ysgori« ni »Izgorje«, nego »Izgorje« (str. 11.) — str. 57. Jakob Schreiber. Poslednja beseda ni lastno ime, nego appellativum in pomenja pisarja.

Mnogi registi so preobširni in bi se bili lahko zdatno skrčili. N. pr. »Kako je oskrbnik kupoval konja za škofa«

Pohvaliti tudi ne moremo besed te-le vrste: »četrtglavar« n. »glavar jedne četrtine« ali »četrtinski glavar«, »četveroskrbnik« i. dr. — k.

Bibliografija slovenska. Slovensko knjištvo od 1. januarja 1893. leta do 1. januarja 1894. leta. Sestavil R. Perušek. V Letopisu »Slov. Matic« za l. 1894. na str. 318—345. Obradostila nas je vest, da je »Matica« poverila sestavo bibliografije slovenske veščaku, kakor je prof. Perušek. Gotovo je bil rajnji Tomšič priden in vesten bibliograf, vender pa se ni pobrinil, da bi se bil poučil, kako je treba sestavljati bibliografijo. Šele znana ocena v »Zvonu« — bila je morebiti nekoliko preostra — ga je vzpodbudila, da je predrugačil bibliografski svoj sistem. —

Sedaj je sestava v rokah zvedenca, in nadejati se smemo, da jo bode »dotiral do popolnosti«. Da je to zelo potrebno in važno, pri nas Slovencih še nismo uvideli, ker ne vemo ceniti veljavo skrbno in pregledno sestavljene bibliografije, ki je, rekel bi, nekako merilo splošnega narodnega razvoja. Zakaj bibliografija nam pove, do kolike popolnosti se je vspel ta ali oni narod ali narodič, kje moramo zastaviti svoje moči in kreposti, da zamašimo zevajočo vrzel v literaturi itd. Zato je tudi želeti, da bi se gg. tiskarji, knjigotržci ne dajali toliko prositi, predno dopošljejo zaznamek tiskanih knjig v porabo dotičnemu poročevalcu ali naravnost prof. Perušku. Tudi hvalimo prof. P. za to, ker si je — uvažujoč žalostne naše knjigotržne razmere — pridobil »deželne poročevalce«, kar njemu gotovo olajšuje sestavo celotne bibliografije slovenske. Letošnji bibliografiji nimamo dodati nobene opomnje, k večjemu to, da se poročevalec za Primorsko ne piše Milan Premru, ampak Miroslav Premrou. m. p.

Levstikovih zbranih spisov je izšel ravnokar V., zadnji zvezek s to-le vsebino: Kritike in polemike, II. del. — Fran Levstik (životopis s pesnikovo podobo). — Izjava. — Levstikovi spisi, ki niso tiskani v tej zbirki. — Tolmač. — Kazalo.

Poročilo o tem zvezku in o Levstikovi prozi sploh (o njegovih poezijah je prinesel »Zvon« že obširno oceno v letniku 12. in 13.) priobčimo prihodnjič.

G. založnik nas je naprosil, naj objavimo, da se je možno naročiti na Levstikove zbrane spise tudi na obroke po dogovoru.

Radi primanjkanja časa in prostora smo morali odložiti za prihodnjo številko obširnejši razgovor o nekaterih novih nam došlih knjižicah in časopisih. Za to pot se moramo zadovoljiti s kratkim njih naznanilom.

Planinski vestnik. Glasilo »Slovenskega planinskega društva« v Ljubljani. Izhaja 25. dan vsakega meseca. Odgovorni urednik Jos. Hauptman. — Izdaja in zalaga »Slov. plan. društvo.« Tiska A. Klein v Ljubljani. — Prva številka je (dne 8. svečana t. l.) prinesla med drugim gradivom (vabilo, društvene vesti, razne novice, književnost itd.) tudi dr. Jos. Sernca »Spomine na Skuto« in L. Wöllfinga razpravo o »Obleki in opravi turistov«, ki se bode nadaljevala.

Zora. Glasilo slovenskega katoliškega dijaštva. Ureduje in izdaja Francišek Pavletič. Prvi letnik, I. zvezek. Na Dunaju. Tiskarna »Austria«, Franz Doll. 1895. — »Zora« izhaja po štirikrat na leto in stane za celo leto 80 kr., za dijake 50 kr. — Prva številka obsega 2 tiskani poli vel 8^o.

Slovanske knjižnice je izšel 35. snopič s to-le vsebino: »Gorjupa naša kupa«. Obrazek iz zgodovine nadlabskih Slovanov v 19. stoletju. Poljski sp.: Lucijan Tatomir (»Lubawa«). Priredil S. Tugomil. Str. 64. — »Kazančiči«. Povest iz življenja Bošnjakov. Hrvatski spisal Ivan Lepušić. Poslovenil Ivan Čestimir. Str. 33.

»Pisateljem in prevajateljem se priporoča gosp. urednik in izdajatelj, naj bi mu doposlali tudi kaj večjih povestij, n. pr. za jeden cel snopič, pa tudi lahko za dva ali tri. Drobiža se je nabralo že veliko.« Tej želji se pridružujemo tudi mi, ker tudi menimo, da je drobiža že dovolj.

Program in poročilo kranjske deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu koncem šolskega leta 1893./94. Izdalo vodstvo šole. Na Grmu 1894. — Založila šola. Tiskal J. Krajec. Novo Mesto. S podobo grmske šole. — Veselilo bi nas, da nam je podalo vodstvo šole na (?) Grmu zopet samoslovensko poročilo, ako ne bi vedeli, da si je poleg tega privoščilo tudi še poseben nemški »Programm«, ki je po naših mislih celo nepotreben, a provzročuje deželi nepotrebnih stroškov. Tudi to naj še povemo vodstvu, da smo prejeli od neke, kakor se nam vidi, dobro po-